

ПЕРЕДУМОВИ СТВОРЕННЯ ТЕОРІЇ ІНФОРМАЦІЙНОГО СЕРЕДОВИЩА ОРГАНІЗАЦІЇ

К.т.н. О.О. Коваленко

Вінницький національний аграрний університет

Україна, м. Вінниця

kovalenka88@gmail.com

В сучасних економічних, технічних, соціологічних наукових дослідженнях здійснено спроби застосування методології системного підходу до проблем управління підприємства на основі передових інформаційних технологій. Серед наукових шкіл, що займаються дослідженням проблем управління та впровадження інформаційних технологій можна виділити таких вчених як Р. Коуз; П. Друкер, Д. Тапскотт, У. Демінг, Г. Мінцберг; Р. Каплан; Д.Нортон; Н.П. Гончарова; О.І. Пушкар; Меджибовська Н.С., Ситник В.Ф., Плескач В.Л. тощо. Дослідження сучасних економічних теорій показало, що можуть в якості базових для створення теорії інформаційного середовища організації можна виділити теорії систем, організації, комунікацій, інформації, інформаційних систем, хаосу та взаємодії. Аналіз зарубіжних та вітчизняних наукових праць та практичних потреб організації показав, що розвиток інформаційного середовища має синергетичний характер та базується на законах формування системи управління та інформаційних систем. Дуже часто визначені проблеми розглядаються науковими школами відокремлено і містять достатньо багато протиріч. Саме це обумовлює потребу в дослідженні сутності еволюційного розвитку організації та її інформаційного середовища в умовах мережевої економіки.

Інформаційне середовище організації як складна система повинна враховувати закони функціонування систем, упорядкованості та врахування хаотичних зв'язків, інформаційних потоків та різноманітних взаємодій агентів системи.

Інформаційне середовище підпорядковується закону інформованості - впорядкованості, який говорить про те, що чим більшою інформацією володіє

організація про внутрішнє і зовнішнє середовище, тим вона має більшу імовірність стійкого функціонування (самозбереження). Наслідок виконання закону: інформованість працівника після досягнення нею критичного рівня переходить у його компетентність. Закон аналізу та синтезу інформаційного середовища базується на аксіомі, що кожна система прагне налаштуватись на найбільш економний режим функціонування в результаті постійної зміни своєї структури чи функцій. Найбільш оптимальна структура відповідає законам гармонії, що припускає наявність сукупності елементів, процесів та їх співвідносності (пропорційності). Цей закон розглядається на рівні організації і на рівні зовнішнього середовища, в якій організація є одним з елементів.

Як інструменти дослідження інформаційного середовища можуть бути використанні теорії множин та графів, що дозволять сформувати моделі інформаційного середовища. Модель інформаційного середовища організації може бути представлена як множина станів, що визначається множиною $K = \{K_{ij}\}_{I,j=1,n}$ - інформаційних комунікацій в процесі управління організацією та $I = \{KR_{ij}\}_{I,j=1,n}$ - множиною інформаційних потоків в системі, $R = \{R_{ij}\}_{I,j=1,n}$ - множиною знань, що сформовані в процесі обробки інформації та $M = \{M_i\}_{i=1,n}$ - множиною управлінських впливів. Представлена система множин може бути представлена у вигляді графа станів S:

$$S = \langle P, K, I, R, M \rangle$$

В основу теорії інформаційного середовища організації поставлена концепція двох дзеркал – віддзеркалення діяльності та подій, вплив зовнішнього та внутрішнього середовища та коригування діяльності організації за допомогою управлінських та інформаційних технологій за принципом еволюційної спіралі. Таким чином, базова модель інформаційного середовища може бути основою інформаційного управління, яке послідовно охоплює дані, інформацію, знання та управлінські впливи організації та є еволюційним поштовхом її розвитку та самонавчання.